

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/35/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2216207111
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Krajčovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2017:2216207111.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a sudkýň: JUDr. Andrea Dudášová a JUDr. Ľuboslava Vanková, v právnej veci navrhovateľa (žalobcu): C. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. X. XXX/XX, K. B., zastúpený splnomocnenkyňou: Advokátska kancelária Marko, s.r.o., so sídlom Budatínska 47, Bratislava, IČO: 36 860 646, proti žalovaným: 1. Ing. U. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. T. XXXX/X, B. S., zastúpený splnomocnencom: Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, 2. METEOR - D.S., s.r.o., IČO: 36 249 718, so sídlom Veľké Dvorníky 246, 3. NEA - PLAST EU, s.r.o., IČO: 46 521 241, so sídlom Kračanská cesta 5943/40, Dunajská Streda, 4. Ing. Y. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXX/X, K., v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 5C/145/2016-51 zo dňa 2. decembra 2016, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie ruší a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie návrh na vydanie neodkladného opatrenia zamietol. Napadnuté uznesenie súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 324 ods. 1 až 3, § 325 ods. 1 a 2 písm. c), § 328 ods. 1 a 3 Civilného sporového poriadku. Vecne argumentoval tým, že podľa obsahu návrhu podaného dňa 08.11.2016 navrhovateľ žiadal o vydanie neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil žalovanému 1, aby nescudzoval, nezaťažoval vecnými bremenami, ani záložnými právami v prospech tretích osôb, nedrobil ani iným spôsobom neznehodnocoval spoluvlastnícky podiel 1/45 na pozemku registra „E“, parcela číslo 1784, druh pozemku orná pôda o výmere 11175 m², vedené na LV číslo XXXX, v katastrálnom území A. I., obec A. I., okres Dunajská Streda vedenej Okresným úradom Dunajská Streda, katastrálny odbor. Žalovanému 2 uložil povinnosť, nescudzovať, nezaťažovať vecnými bremenami ani záložnými právami v prospech tretích osôb, nedrobil ani iným spôsobom neznehodnocoval pozemky registra „C“ parcely číslo 411, druh pozemku orná pôda o výmere 3345 m², parc. číslo 420, druh pozemku orná pôda o výmere 3524 m², parc. číslo 431, druh pozemku orná pôda o výmere 2327 m², parcela číslo 527, druh pozemku orná pôda o výmere 6000 m², parcela číslo 547, druh pozemku orná pôda o výmere 12004 m², parcela číslo 921/1 druh pozemku orná pôda o výmere 19927 m², parcela číslo 921/2, druh pozemku orná pôda o výmere 7902 m² a pozemky registra „E“, parcela číslo 167/301 druh pozemku orná pôda o výmere 110 m², parcela číslo 167/302, druh pozemku orná pôda o výmere 3540 m², parcela číslo 167/401 druh pozemku orná pôda o výmere 281 m², parcela číslo 167/402, druh pozemku orná pôda vo výmere 5730 m², parcela číslo 167/403, druh pozemku orná pôda o výmere 7 m² všetky vedené na liste LV číslo XXXX, katastrálne územie K. B., obec K. B., okres Dunajská Streda, vedenom Okresným úradom Dunajská Streda katastrálny odbor. Uložiť žalovanému 3, aby nescudzoval, nezaťažoval vecnými bremenami, ani záložnými právami v prospech tretích osôb, nedrobil, ani iným spôsobom neznehodnocoval pozemky registra „C“: parcely číslo 447, druh pozemku orná podám o výmere 9019 m², parcela číslo 453 druh pozemku orná pôda o výmere 1524 m², vedené na LV číslo XXXX katastrálne území K. B., obec K. B., okres Dunajská Streda,

vedenom Okresným úradom Dunajská Streda katastrálny odbor. Žalovanému 4 uložiť rovnako, aby nescudzoval, nezaťažoval vecnými bremenami ani záložnými právami v prospech tretích osôb a nedrobným spôsobom neznehodnocoval pozemky registra „C“, parcely číslo 148/246, druh pozemku orná pôda o výmere 563 m², parc. číslo 148/282, druh pozemku orná pôda o výmere 240 m², vedené na LV číslo XXXX, katastrálne územie K. B., obec K. B., okres Dunajská Streda, vedeného Okresným úradom Dunajská Streda katastrálny odbor, s odôvodnením, že po začatí konania vo veci určenia vlastníckeho práva zistil, že s pozemkami, ktoré sú predmetom súdneho konania, žalovaní t.j. vlastníci ďalej disponujú a tieto zamieňaniu. V lokalite kde sa nachádzajú pozemky je začatá výstavba a všetky zásahy považoval za neoprávnené. V prípade vyhovenia návrhu na vydanie neodkladného opatrenia a úspechu žalobcu vo veci samej, by žalovaní, prípadní právni nástupcovia, ako vlastníci stavieb postavených na predmetných pozemkoch, by bol tým donútený žalobca užívanie nových vlastníkov nadstavieb strieť. Tým považoval splnenú podmienku na postup v zmysle § 325 Civilného sporového poriadku, potom čo považoval za osvedčené svoje vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam podľa platnej kúpnej zmluvy.

2. Predmetom konania vo veci samej je návrh, ktorým sa žalobca doručeným okresnému súdu dňa 04.05.2016 domáhal určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, na základe kúpnej zmluvy uzavretej so žalovaným v 1. rade dňa 18.07.2013, s úradne osvedčeným podpisom účastníkov zmluvy, čím považoval zmluvu za platnú a účinnú. Ako dôkaz na svoje tvrdenia doložil písomnú kúpnu zmluvu uzavretú dňa 18.07.2013, s overením podpisu predávajúceho, žalovaného v 1. rade, LV číslo XXXX, kat. územie K. B., LV číslo XXXX, kat. územie K. B., LV číslo XXXX katastrálne územie K. B. a LV číslo XXXX katastrálne územie A. I..

3. Rozhodnutie odôvodnil tým, že tým, že v súlade s citovaným ustanovením zákona vyplýva, že súd nariadi predbežné opatrenie buď za účelom dočasnej úpravy, právnych pomerov účastníkov, alebo za účelom zaistenie budúceho výkonu rozhodnutia. Predbežné opatrenie nie je konečné rozhodnutie, a jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Vydanie predbežného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť žalobou uplatneného práva, aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy. Existencia právneho pomeru medzi účastníkmi alebo nároku prípadne ich osvedčenie samé o sebe netvorí zákonný dôvod pre vydanie predbežného opatrenia. Až ich ohrozenie dovoľuje súdu predbežné opatrenie nariadiť. Toto ohrozenie bezprostredne hroziacou ujmom musí byť konkrétne a navyše oprávneným účastníkom aspoň osvedčené. Pre obidva prípady platí, že zásadným je rýchle a pružné riešenie situácie, ktoré neznesie odklad pre nebezpečenstvo, ktoré inak hrozí záujmom účastníkov. Predbežné opatrenie musí byť navrhované tak, aby súd nemal pochybnosť, či v dôsledku predbežného opatrenia nevznikne nepríjemná ujma druhému účastníkovi, t.j. ujma odporcovi nesmie byť nepríjemná výhoda, ktorú nariadením predbežného opatrenia získa navrhovateľ. Vydanie predbežného opatrenia nemožno viazať na zložení istoty navrhovateľom.

4. Pre nariadenie predbežného opatrenia zákon vyžaduje splnenie teda dvoch podmienok. Prvou z nich je, aby nárok uplatnený žalobou nebol očividne - zjavne vylúčený a hrozba bezprostrednej ujmy. Žalobca opieral svoj nárok o určenie vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam, odvolávajúc sa na kúpnu zmluvu uzavretú dňa 18.07.2013 so žalovaným v 1. rade, ktorá síce bola podpísaná oboma stranami, podpis predávajúceho overený, keď predmetná zmluva nebola zavkladovaná do katastra nehnuteľností. Z uvedeného je zrejmé, že táto zmluva bola platne uzavretá, keď po uplynutí troch rokov nebol realizovaný vklad vlastníckeho práva v prospech žalobcu, ktorým by zmluva nadobudla účinnosť. V dôsledku čoho žalobca sa nemohol stať vlastníkom sporných nehnuteľností. Podľa § 46 ods. 1 Obč. zákona, písomnú formu musia mať zmluvy o prevodoch nehnuteľností, ako aj iné zmluvy, pre ktoré to vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov. Podľa § 133 ods. 2 Obč. zákona, ak sa prevádza nehnuteľná vec na základe zmluvy, nadobúda sa vlastníctvo vkladom do katastra nehnuteľností podľa osobitných predpisov, ak osobitný zákon neustanovuje inak. K uzavretiu zmluvy dochádza okamihom, keď prijatie návrhu na uzavretie zmluvy nadobúda účinnosť (§ 44 ods. 1 prvá veta OZ). Z uvedeného teda vyplýva, že ak riadne a včasné prijatie návrhu na uzavretie zmluvy nadobúda účinnosť, došlo k zhode vôle zmluvných strán a zmluva je uzavretá. Od uzavretia zmluvy sú jej účastníci vzniknutými právami a povinnosťami viazaní. Samotnou zmluvou totiž vlastnícke alebo iné vecné právo nevzniká, ale nadobúdateľovi vzniká záväzkový nárok požadovať od prevodcu predovšetkým preverenie vlastníckeho práva k veci. Vlastnícke právo či iné vecné právo k nehnuteľnosti vznikne až vkladom do katastra nehnuteľností na základe rozhodnutia správy katastra o povolení vkladu (§ 133 ods. 2 OZ). V dôsledku nezavkladovania kúpnej zmluvy, má sa za to, že účastníci od zmluvy odstúpili a zmluva zaniká od počiatku, v dôsledku čoho z nej už neplynú žiadne povinnosti zmluvným stranám. Žalobca bližšie

neuviedol dôvody nezavkladovania zmluvy. Rozhodnutie správy katastra o povolení vkladu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nie je rozhodnutím, s ktorým by zákon spájal vznik účinnosti zmluvy o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnej veci (§ 47 Občianskeho zákonníka). Účinky vkladu podľa § 133 ods. 2 Občianskeho zákonníka spočívajú v nadobudnutí vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, t.j. vo vecno-právnych následkoch, a nie v obligačno-právnych následkoch (v účinnosti) zmluvy, ktoré nastali platným prijatím návrhu na uzavretie zmluvy (§ 44 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Uviedol, že v obdobných veciach Najvyšší súd SR už rozhodoval, ktoré mali meritum veci podobný ako má preskúmaná vec. Napr. v rozsudku z 30. januára 2001 sp. zn. 1Cdo 31/2000, uverejnenom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 87/2001, dospel k záveru, že ak predávajúci porušil zmluvnú povinnosť vyplývajúcu z kúpnej zmluvy, podľa ktorej v katastri nehnuteľností nebolo vložené vlastnícke právo a tú istú nehnuteľnosť ďalšou zmluvou prevedie na iného, nemá toto porušenie za následok neplatnosť v poradí druhej kúpnej zmluvy v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, podľa ktorej bol v katastri nehnuteľností povolený vklad vlastníckeho práva. Ten, kto bol dvojitém scudzením poškodený, má nárok na náhradu vzniknutej škody podľa všeobecných ustanovení o zodpovednosti za škodu (§ 420 a nasl. OZ). Najvyšší súd SR ako odôvodnenie uvedeného rozhodnutia, okrem iného, uviedol, že je síce pravda, že v čase uzavretia ďalšej zmluvy bola zmluvná voľnosť jej účastníkov už obmedzená, lebo v tom čase ešte nebolo právoplatne ukončené konanie o vklad vlastníckeho práva v zmysle skoršej zmluvy, porušenie uvedenej povinnosti ale nemá za následok neplatnosť nasledujúceho právneho úkonu, ktorým predávajúci previedol tú istú nehnuteľnosť na niekoho iného. Ak totiž bola scudzená nehnuteľnosť zmluvou viac subjektom alebo ak bola tá istá nehnuteľnosť prevádzaná dvakrát (resp. viackrát), stane sa jej vlastníkom ten, komu ako prvému bol povolený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že v danom prípade nebolo osvedčené, že nárok žalobcu z ktorého vyvodzuje opodstatnenosť budúcej žaloby vrátenie plnenia, je očividne vylúčený. Tým nebol splnený prvý z predpokladov na nariadenie predbežného opatrenia, osvedčenie danosti práva, určenia vlastníckeho práva žalobcu k predmetným nehnuteľnostiam, v dôsledku čoho súd ďalší z predpokladov vydania neodkladného opatrenia neskúmal.

5. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca (navrhovateľ návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia) v zákonnej lehote odvolanie prostredníctvom svojho právneho zástupcu z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku, tzn. že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Súd prvej inštancie návrh zamietol z dôvodu, že nebolo osvedčené, že nárok navrhovateľa (žalobcu), z ktorého vyvodzuje opodstatnenosť budúcej zmluvy vrátane plnenia je očividne vylúčený. V danom prípade nejde o budúcu žalobu, ale už o podanú žalobu. Na susedných pozemkoch parc. č. 453 prebiehajú stavebné práce, ku ktorým sa nemal možnosť v rámci stavebného konania vyjadriť, dochádza k znehodnoteniu predmetného pozemku. Dôvody, pre ktoré súd dospel k právnomu záveru, že opodstatnenosť žaloby vrátane plnenia je očividne vylúčený sú uvedené v bodoch 17., 18. a 19. odôvodnenia napadnutého uznesenia, podľa ktorých zmluva bola platne uzavretá, keď po uplynutí troch rokov nebol realizovaný vklad vlastníckeho práva v prospech žalobcu, ktorým by zmluva nadobudla účinnosť. K tomuto uvádza, že predmetnú zmluvu by nebolo možné zavkladovať do katastra nehnuteľností, nakoľko časť pozemkov, prevod, ktorý je jej predmetom bola medzitým scudzená na tretie osoby. Tiež nie je pravdou, že zmluva, ktorou sa scudzujú nehnuteľnosti nadobúda účinnosť vkladom do katastra nehnuteľností. Vkladom do katastra nehnuteľností nadobúda účinnosť prevod vlastníckeho práva, avšak zmluva je platná a účinná okamihom jej uzavretia. To napokon vyplýva aj z judikátu Najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 124/2003 (5/2006 ZSP). Rozhodnutie správy katastra o povolení vkladu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nie je rozhodnutím, ktorým by zákon spájal vznik účinnosti zmluvy o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Pokiaľ súd prvej inštancie vychádzal z názoru Najvyššieho súdu vysloveného v rozsudku 1 Cdo 31/2000, v ňom uvedený právny názor sa týka jednak iba ďalších prevodov vlastníckeho práva na žalovaných v 2. a 4. rade, avšak nie žalovaného 1, pričom poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1 M Obdo V 16/2006, podľa ktorého platnosť či neplatnosť právneho úkonu možno posudzovať len so zreteľom na okolnosti, ktoré existovali v čase jeho vzniku. Platí to aj pre neplatnosť podľa § 5 zákona č. 221/1994 Z.z. Je nesporné, že prevody vlastníckych práv uskutočnené medzi žalovanými nasledovali po uzavretí predmetnej kúpnej zmluvy medzi žalovaným a navrhovateľom, teda v čase v zmysle citovaného rozsudku Najvyššieho súdu SR. Pri posudzovaní platnosti následných scudzovacích úkonov, tu je daná okolnosť, ktorá v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka zakladá ich absolútnu neplatnosť. Sám súd prvej inštancie ako sám uviedol mal za preukázané, že v čase ďalších scudzených nehnuteľností medzi žalovaným 1 a ostatnými žalovanými už žalovaný 1 mal na predmetné pozemky platne uzavretú kúpnu zmluvu s navrhovateľom. Má teda za to, že scudzenie medzi žalovanými sa nielen prieča dobrým mravom, ale aj svojim

obsahom sa priečia zákonu, nakoľko tú istú vec bez ohľadu na skutočnosť, či ide o hnuiteľnú vec alebo nehnuteľnosť, môže vlastník scudziť iba raz a scudzením dochádza k zániku jeho vlastníckeho práva. Následným scudzením tej istej veci už pôvodný vlastník jednoznačne odporuje zákonu, nakoľko nemá v danej veci dispozičné právo. Navrhol preto, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrhu na vydanie neodkladného opatrenia vyhovie v celom rozsahu alebo aby uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Žalovaní (vlastníci) odvolanie nepodali.

7. K doručenému odvolaniu sa písomne vyjadril žalovaný 2. Vo vyjadrení uviedol, že všetky záležitosti ohľadne pozemkov, ktoré sú predmetom danej právnej veci dojednával a vybavoval za obchodnú spoločnosť O. D. ako prokurista spoločnosti. Ohľadne pozemkov, ku ktorým bolo vlastnícke právo dojednaným spôsobom prevádzané sa už ako svedok vyjadroval v konaní na Okresnom súde Dunajská Streda vo veci vedenej pod sp. zn. 12C/11/2016. Uviedol skutočnosti tak, ako bolo dohodnuté a to kvôli plánovanej podmienke nadobúdania ornej pôdy výlučne osobami, ktoré sú poľnohospodárky činné v rastlinnej výrobe minimálne tri roky, čo C. J. vtedy nespĺňal a mal obavy, že vklad kúpnej zmluvy zo dňa 18.03.2013 povolený nebude, tzn. že predmetné pozemky boli vlastnícky prevedené na obchodnú spoločnosť, pričom tieto pozemky mali byť následne prevedené na C. J., teda navrhovateľa, bezodkladne po tom ako si obstará SHR povolenie. Kúpna zmluva uzavretá dňa 18.07.2013 Ing. U. P., ktorou mali byť pozemky prevedené na C. J. bola orgánmi činnými v trestnom konaní znalecky, grafologicky skúmaná a z uvedeného dôvodu nebola podaná na katastrálny úrad. Spoločnosť METEOR - D.S., s.r.o., teda nenamieta voči žalobe, ktorou sa C. J. domáha určenia vlastníckeho práva nič a taktiež nemá žiadne námietky, pripomienky alebo obranu voči jeho návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, nakoľko vlastnícke právo C. J. nerozporuje.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku účinného), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 Civilného sporového poriadku) a že navrhovateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku), v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku), pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že odvolaniu je treba priznať úspech, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. V čase rozhodovania súdu prvej inštancie o návrhu navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia bol už účinný nový civilný kódex - Civilný sporový poriadok, ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.07.2016 a je potrebné ho v zmysle § 470 ods. 1 aplikovať aj na toto konanie.

10. V zmysle § 324 Civilného sporového poriadku pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie (ods. 1). Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd (ods. 2). Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (ods. 3).

11. V zmysle § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. V zmysle § 325 ods. 2 písm. c), d) Civilného sporového poriadku neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby nenakladala s určitými vecami alebo právami, niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

13. V zmysle § 328 Civilného sporového poriadku, ak súd nepostupoval podľa § 327 (teda neodmietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neobsahujúci predpísané náležitosti alebo

ako nezrozumiteľný alebo neurčitý), nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) rozhodne súd do 24 hodín od doručenia návrhu (ods. 2). Uznesenie, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, je súd povinný písomne vyhotoviť a odoslať (ods. 3).

14. V zmysle § 329 Civilného sporového poriadku súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (ods. 1). Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (ods. 2).

15. V zmysle § 330 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Podľa ods. 2, ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

16. V zmysle § 331 Civilného sporového poriadku návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným účastníkom až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí, ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené (ods. 1). Uznesenie o neodkladnom opatrení súd odošle najneskôr do troch dní od jeho vyhotovenia (ods. 2).

17. Podľa § 332 ods. 1 Civilného sporového poriadku neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

18. Neodkladné opatrenie je v zásade prípustné iba v dvoch prípadoch, a to pri potrebe bezodkladne upraviť pomery a pri obave, že exekúcia bude ohrozená. Nariadenie neodkladného opatrenia je podmienené tým, že sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením v zmysle § 343 CSP. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia môže súd rozhodnúť aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

19. Ten, kto navrhuje nariadenie neodkladného opatrenia, musí mať právny záujem (nie naliehavý právny záujem) na vydaní neodkladného opatrenia, t.j. musí osvedčiť potrebnosť bezodkladnej úpravy pomerov strán. Existencia a potreba právneho záujmu sa prejavuje predovšetkým v skúmaní procesných predpokladov opodstatnenosti (nie procesných podmienok) takéhoto rozhodnutia súdu. Zistenie právneho záujmu na neodkladnom opatrení sa opiera o hypotézu procesných noriem uvedených v § 324 ods. 1 a § 325 ods. 1 CSP. V podaní, v ktorom sa navrhuje vydanie neodkladného opatrenia, by sa malo osvedčiť, že je tu daný právny záujem. Danosť právneho záujmu sa skúma so zreteľom na splnenie predpokladov opodstatnenosti takéhoto súdneho rozhodnutia, avšak dominuje predovšetkým osvedčenie toho, že nariadením neodkladného opatrenia sa dosiahne účel ochrany poskytovanej súdom.

20. V konaní o prejednaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na včasné zabezpečenie neodkladnej úpravy nie je nevyhnutné vykonať dôkazy ako v konaní vo veci samej a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie, čo pre krátkosť času zvyčajne ani nie je dobre možné. Na ich nariadenie je postačujúce, ak účastník osvedčí potrebu nevyhnutnej neodkladnej ochrany práv a právom chránených záujmov. Pre úspešnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutné, aby bola aspoň osvedčená existencia právneho vzťahu medzi účastníkmi, a odôvodnená potreba neodkladnej úpravy pomerov alebo obava z ohrozenia exekúcie (princíp opodstatnenosti). Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Súd musí prihliadnuť na okolnosti prípadu ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bolo totožný s výrokom vo veci samej.

21. Súd prvej inštancie zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, z dôvodu nesplnenia jedného z predpokladov na nariadenie predbežného opatrenia majúc za to, že nebolo osvedčené, že „nárok žalobcu, z ktorého vyvodzuje opodstatnenosť budúcej žaloby vrátenie plnenia, je očividne vylúčený“. Tým nebol splnený prvý z predpokladov na nariadenie predbežného opatrenia, osvedčenie danosti práva, určenia vlastníckeho práva žalobcu k predmetným nehnuteľnostiam, v dôsledku čoho súd ďalší z predpokladov vydania neodkladného opatrenia neskúmal.

22. Predmetom prieskumu odvolacím súdom je posúdiť správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v znení uvedenom v návrhu na jeho nariadenie. Predmetný návrh podal žalobca v konaní vedenom pod sp. zn. 5C/145/2016, ktorého predmetom je žaloba o určenie vlastníctva k nehnuteľnostiam podaná na súd dňa 04.05.2016. Až po začatí konania vo veci samej podal žalobca dňa 08.11.2016 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia.

23. I keď možno pripustiť, že v novom procesnom predpise, ktorým je vyššie už vyššie citovaný Civilný sporový poriadok, úprava neodkladného opatrenia zvädza k jeho stotožneniu sa v občianskom súdnom poriadku upravenom inštitúte predbežného opatrenia, nejde o totožné inštitúty a preto zdôvodnenie zamietnutia návrhu na vydanie neodkladného opatrenia súdom prvej inštancie pre nesplnenie podmienok na nariadenie predbežného opatrenia je zmätočné. Tým, že súd posudzoval návrh nesprávne z hľadiska danosti podmienok pre predbežné opatrenie, t.j. iného, už v zákone neexistujúceho inštitútu, zaťažil rozhodnutie vadou, pretože i keď citoval ustanovenia civilného sporového poriadku aktuálne upravujúce rozhodnutie o nariadení neodkladného opatrenia, neaplikoval ich.

24. Činnosť súdu, pri ktorej zistený skutkový stav podriaďuje pod skutkovú podstatu príslušnej právnej normy, na základe čoho dospieva k záveru, či sa právo prizná alebo neprizná, je právnym posúdením veci. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

25. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil tým, že neaplikoval náležitú právnu normu a rozhodnutie sa stalo nepreskúmateľným. Dôvody, pre ktoré návrh zamietol sa nevzťahujú na neodkladné opatrenie o ktorom rozhodol.

26. Vzhľadom k uvedenému odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zrušil bez ďalšieho posudzovania dôvodnosti odvolacích námietok žalobcu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 389 ods. 1 písm. b), c) a § 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

27. Povinnosťou súdu prvej inštancie, súc pritom viazaný právnym názorom odvolacieho súdu podľa § 391 ods. 2 Civilného sporového poriadku, bude opätovne posúdiť návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v spojení s už podanou žalobou a predmetom sporu v zmysle ust. § 324 a nasl. Civilného sporového poriadku, potom vo veci znova rozhodnúť, rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku odôvodniť.

28. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je dovolanie prípustné (§ 357 CSP a contrario, § 421 ods. 2 CSP).